
Avgränsning/Bakgrund

Förekomsten av MRSA, VRE, ESBL och övriga multiresistenta gramnegativa stavar är fortfarande begränsad i sjukhusmiljöer i Sverige och genom aktiva hygienåtgärder försöker vi att behålla detta gynnsamma läge.

MRSA: Meticillinresistent *Staphylococcus aureus*.

VRE: Vankomycinresistent *Enterococcus faecalis/faecium*

ESBL: Gramnegativa stavar med plasmidburen betalaktamas som angriper cefalosporiner och/eller karbapenemer.

Övriga multiresistenta gramnegativa stavar:

- Enterobacteriaceae/Koliforma bakterier med resistens mot cefalosporiner och/eller karbapenemer som ej är plasmidburen
- *Acinetobacter* med nedsatt känslighet för meropenem
- *Pseudomonas aeruginosa* med resistens mot minst två av följande antibiotika meropenem, piperacillin-tazobactam, ciprofloxacin, ceftazidim, gentamicin

När patienter och personal ska screen-odlas beskrivs på vårdhygiens hemsida: Där anges också vilka rutiner som gäller för bärare och misstänkta bärare av dessa bakterier.

Provtagning

Om behandlingsindikation eller klinisk frågeställning finns för t.ex. infekterade sår måste separat provtagning för "allmän odling" utföras i tillägg till de rekommenderade screenundersökningarna enligt vårdprogrammet.

Allmän screen för multiresistenta bakterier (MRSA, VRE och ESBL), Cosmicremisser:

- *Svalg-näsa-perineum/ Multiresistenta bakterier (S,N,P) MRB*. Tre provrörsetiketter erhålls från en remiss. Tag separata pinnar från varje provtagningslokal och märk rören med S- för svalg, N- för näsa och P- för perineum.
- *Sekret/Multiresistenta bakterier riskfaktor MRB*. Skapa en separat remiss för varje annan lokal som ska provtas (d.v.s. samtliga hudskador, kateteringångar, KAD-urin etc)
- *Rectum-faeces/ Multiresistenta bakterier faeces MRB*. Skapa en separat remiss för detta prov.

Endast MRSA-screen, uppföljning av MRSA-bärare eller smittutredning kring känt MRSA-fall, Cosmic-remisser:

- *Svalg-näsa-perineum/ MRSA screen (S,N,P)*. Tre provrörsetiketter erhålls från en remiss. Tag separata pinnar från varje provtagningslokal märk med rören med S- för svalg, N- för näsa och P- för perineum.
- *Sekret/ MRSA screen riskfaktor*. Skapa en separat remiss för varje annan lokal som ska provtas (d.v.s. samtliga hudskador, kateteringångar, KAD-urin etc)

eSwab Copan-rör med rosa kork:

Sekret från svalg, näsöppning, perineum, rectum/faeces. Sekret för Multiresistenta bakterier riskfaktor/MRSA screen riskfaktor
Förrådsartikel, artikel nr: 102431.

(Beställs från centralförrådet)

Ange på remissen

I förekommande fall ange flaggningskod. Avsteg från provtagningsanvisningarna skall meddelas laboratoriet.

I avvaktan på transport

Förvaras i kyla 2-8°C.

Svar och bedömning

När remissvalet "multiresistenta bakterier" väljs kontrolleras för MRSA, VRE och ESBL beroende på provtyp:

- Näsa-svalg-perineum: MRSA
- Faeces: ESBL, VRE och multiresistenta gramnegativa stavar
- Övriga riskfaktorer, hudskador, KAD-urin: MRSA, VRE, ESBL och multiresistenta gramnegativa stavar.

Observera att svarstiden kan variera för de olika proven. Svar på samtliga skickade remisser krävs innan slutlig bedömning av hur patienten ska hanteras kan ske.

MRSA:

Genom ett screeningförfarande med PCR kan majoriteten av MRSA-negativa prover besvaras dagen efter att provet nått laboratoriet (gäller vardagar). Övriga MRSA-prover ca 15 % måste undersökas vidare med odlingsteknik vilket tar ytterligare 1-2 dygn.

VRE:

VRE-analysen tar 2-3 dygn. Observera att VRE-svaret därmed kan anlända efter MRSA-svar. Ta hänsyn till detta vid isoleringsbedömningen.

ESBL:

Svar avseende ESBL och multiresistenta gramnegativa stavar erhålls efter 1-2 vardagar.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

- Låggradigt bärarskap som är svårt att detektera i odlingsmetodik är vanligt framförallt när det gäller MRSA. Det förekommer därför inte sällan att MRSA-bärare är negativa i flera kontroller för att senare t.ex. i samband med sjukdom eller antibiotikabehandling återigen uppvisa samma MRSA-stam vid ny kontroll.
- Samtidig förekomst av gramnegativa multiresistenta bakterier kan försvåra MRSA-detektionen.